

СОЦІАЛЬНА
КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
підтримки сім'ї та дітей, забезпечення рівних прав та можливостей
жінок і чоловіків у Миколаївській області
на 2021-2023 роки

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Соціальна комплексна програма підтримки сім'ї та дітей, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у Миколаївській області на 2021-2023 роки передбачає заходи щодо подальшої консолідації сил і можливостей усіх гілок влади, місцевого самоврядування, спрямованих на:

ефективне вирішення негативних проявів у функціонуванні інституту сім'ї та найгостріших проблем демографічного розвитку;

досягнення цілей державної політики щодо створення умов для реалізації рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

визначення конкретних заходів, окреслення обов'язків та напрямів роботи з метою попередження торгівлі людьми;

здійснення соціальних заходів із запобігання та протидії домашньому насильству.

Основними об'єктами Програми є сім'ї, діти, жінки та чоловіки, які проживають у Миколаївській області.

Основними суб'єктами реалізації Програми є:

місцеві органи виконавчої влади та місцевого самоврядування;

установи і заклади, які входять до соціальної інфраструктури області;

дитячі, жіночі та молодіжні громадські організації усіх рівнів, які працюють в області за цими напрямами.

Розділ 2. АНАЛІЗ ПРИЧИН ВИНИКНЕННЯ ПРОБЛЕМ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОГРАМНИМ МЕТОДОМ

Суперечливий характер сімейних трансформацій, негативні прояви у демографічному розвитку населення області, загострення проблем функціонування та розвитку сім'ї спричинені сукупністю взаємопов'язаних та взаємообумовлених чинників, серед яких:

зниження престижу сім'ї, нівелювання сімейних цінностей у житті людини та суспільства;

суспільна аномалія та знецінення низки моральних принципів – порядності, доброти, відданості, взаємодопомоги тощо;

непідготовленість молоді до подружнього життя;

низька культура статевої та репродуктивної поведінки молоді, внутрішньосімейних стосунків, поширення домашнього насильства у різних формах;

недостатній рівень педагогічної культури батьків, їх відповідальності за здоров'я та виховання дітей.

Діючі механізми забезпечення гендерної рівності в області залишаються недосконалими. Це не дозволяє докорінним чином протидіяти гендерній нерівності, викорінювати існуючі стереотипи щодо ролі жінок і чоловіків у суспільстві, а також у повному обсязі досягти цілей державної політики щодо створення умов для реалізації рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Основними проявами гендерної нерівності є:

слабкість системи забезпечення державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування комплексними і доступними знаннями з гендерних питань;

відсутність механізмів забезпечення гендерної рівності у сімейній сфері, формування відповідального батьківства та материнства;

відсутність комплексного підходу до формування суспільного неприйняття насильства;

сприйняття гендерної нерівності переважно як «жіночої» проблеми;

недостатнє використання можливостей закладів культури і мистецтва у подоланні гендерних стереотипів та формуванні гендерної культури, зокрема, ресурсів бібліотек, театрів, музеїв тощо;

створення перешкод та обмеження у реалізації прав і свобод жінок і чоловіків.

Однією із проблем, що стоять сьогодні перед суспільством, є торгівля людьми. Жертвами цього серйозного злочину стають чоловіки, жінки і діти, які потерпають від різноманітних його форм, серед яких торгівля з метою примусової праці, сексуальної експлуатації, примусового жебрацтва, вилучення органів тощо. Крім того, постійно фіксуються нові тенденції у сфері торгівлі людьми, серед яких:

випадки торгівлі людьми у межах України без перетину кордону (особливо неповнолітніми та дітьми);

торгівля людьми з метою примусової праці;

торгівля громадянами інших країн, які ввозяться в Україну з метою подальшої експлуатації у різних сферах;

розповсюдження сексуального туризму, в тому числі і дитячого, із використанням новітніх інформаційних технологій.

До групи ризику, крім жінок і дітей, останнім часом активно потрапляють і чоловіки працездатного віку, серед яких обізнаність щодо проблеми та усвідомлення ризику є дуже обмеженою.

Світовою громадськістю насильство визнано однією із найбільш розповсюджених у світі форм порушення прав людини. Без подолання цього соціально небезпечного явища неможливо створити умови для самореалізації людини, розвитку паритетної демократії, реалізації принципів рівних прав, свобод і можливостей кожного громадянина. Ця проблема досить гостро стоїть і в Миколаївській області. Поширення проявів насильства і жорстокості у сім'ї не лише руйнують гармонію і злагоду в родині, але й виступають однією із передумов злочинності у суспільстві загалом. Ця проблема небезпечна тим, що від неї страждають діти, які, спостерігаючи за насильством у сім'ї, переносять у майбутньому цей негативний досвід у власне життя.

Вищезазначені проблеми вимагають формування цілісної системи заходів сімейної, соціально-демографічної, гендерної політики, застосування комплексного підходу до вирішення цих проблем, що можливе лише на основі прийняття обласної комплексної Програми. Соціальна комплексна програма підтримки сім'ї та дітей, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у Миколаївській області на 2021-2023 роки необхідна для визначення конкретних заходів та їх виконавців, окреслення обов'язків та напрямів роботи,

активізації інституту громадянського суспільства, підвищення ефективності діяльності органів державної влади, правоохоронних органів і громадських організацій, діяльність яких спрямована на вирішення вищезазначених питань.

Програма враховує основні завдання стосовно виконання загальнодержавних програм, зокрема: Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року, Державної соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2020 року, Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2023 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2018 р. № 728, Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека».

Паспорт Програми наведено у додатку 1.

Розділ 3. МЕТА І ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Мета Програми полягає у забезпеченні системної та комплексної державної політики у сфері сім'ї та демографічного розвитку, спрямованої на формування самодостатньої сім'ї та її здатності до усвідомленого народження і виховання дітей, зниження рівня торгівлі людьми в області з метою виведення України із ряду країн – постачальників та споживачів живого товару, гендерного інтегрування в усі сфери життєдіяльності суспільства.

Прийняття цієї Програми дасть змогу врегулювати питання щодо практичної реалізації права кожного громадянина, у тому числі дітей та громадян похилого віку, на захист від будь-яких форм домашнього насильства (фізичного, психологічного, сексуального, економічного) та жорстокого поводження.

Розділ 4. МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

У розробленні механізмів реалізації державної сімейної та гендерної політики головною є модель активної співпраці міських органів виконавчої влади, комунальних установ і закладів Миколаївської обласної ради, громадських організацій та соціально активної громади.

Основна частина завдань Програми здійснюється шляхом упровадження заходів відповідно до плану реалізації Програми на обласному рівні.

Виконання завдань, передбачених Програмою, покладено на департамент соціального захисту населення облдержадміністрації та інші структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади, обласні установи та організації, райдержадміністрації, виконавчі органи міських (міст обласного значення) рад, об'єднані територіальні громади.

Головним координатором реалізації заходів Програми є департамент соціального захисту населення облдержадміністрації.

Завдання і заходи щодо реалізації Програми наведено у додатку 2.

Розділ 5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОГРАМИ

Виконання Програми сприятиме формуванню цілісної, дієвої системи державної підтримки сім'ї та демографічного розвитку, у тому числі дасть змогу забезпечити:

підвищення престижу сім'ї та посилення сімейних орієнтацій населення;

відновлення української духовності, утвердження моральних цінностей у суспільно-політичному та приватному житті;

активне просування, всебічну підтримку та захист сімейних цінностей;

підтримку сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах або знаходяться у зоні ризику у разі потрапляння в такі ситуації;

формування відповідального батьківства та материнства;

залучення громад з метою допомоги сім'ям, дітям та молоді;

формування суспільного неприйняття будь-яких форм насильства;

формування гендерної культури та усунення гендерних стереотипів у суспільстві;

підвищення ефективності діяльності, посилення взаємодії органів державної влади, громадських організацій у сфері протидії торгівлі людьми;

закріплення розуміння суспільством торгівлі людьми як злочину, що брутально порушує права людини, та неприйнятності використання результатів експлуатації осіб, які постраждали від торгівлі людьми;

підвищення поінформованості суспільства щодо шляхів убезпечення від потрапляння до ситуацій торгівлі людьми, а також можливостей отримання відповідної допомоги з метою формування навичок безпечної поведінки у населення;

викорінення упередженого ставлення до осіб, які постраждали від торгівлі людьми;

запобігання трудовій міграції та дистантності сімей;

мінімізацію асоціальних проявів у життєдіяльності сім'ї, передусім жорстокості і насильства;

врегулювання питання щодо практичної реалізації права кожного громадянина, у тому числі дітей та громадян похилого віку, на захист від будь-яких форм домашнього насильства (фізичного, психологічного, сексуального, економічного) та жорстокого поводження.

Розділ 6. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Реалізацію Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів у межах загальних асигнувань, передбачених у відповідних місцевих бюджетах, та за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

Орієнтовний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації окремих заходів Програми, становить 28713,21 тисячі гривень.

Розділ 7. ОРГАНІЗАЦІЯ І КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Організацію і контроль за виконанням заходів Програми здійснює департамент соціального захисту населення Миколаївської облдержадміністрації.

Голови районних державних адміністрацій, начальники управлінь, відділів, інших структурних підрозділів облдержадміністрації, міські (міст обласного значення) голови, інші виконавці забезпечують виконання заходів Програми та щоквартально до 10 числа місяця, що настає за звітним періодом, інформують департамент соціального захисту населення облдержадміністрації про хід виконання її завдань і заходів.

Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації щороку до 01 лютого інформує постійні комісії обласної ради: з питань соціальної політики, охорони здоров'я, материнства, дитинства та розвитку зон відпочинку та туризму; з питань культури, науки і освіти, сім'ї та молоді, спорту про виконання заходів Програми.

Директор

Оксана ЄЛЬЧІЄВА